

TÜRI VALLAVALITSUS

Lp kaasatav

Kuupäev digitaallkirjas nr 7-1.3/4505

Türi valla üldplaneeringu kehtestamise teade

Türi Vallavalitsus teavitab, et Türi Vallavolikogu kehtestas 24. novembri 2022 otsusega nr 56 Türi valla üldplaneeringu. Üldplaneering hõlmab kogu Türi valla territooriumi suurusega 1008 km².

Üldplaneering määratleb Türi valla ruumilise arengu põhimõtted ja suundumused, maakasutus ja ehitustingimused ning kujundab läbi arendustegevuse suunamise Türi vallas turvalise ja kvaliteetse elu- ning ettevõtluskeskkonna.

Suund on kompaktsuse suurendamisele ja olemasolevate teede, tehniliste ja sotsiaalsete taristute jätkuvale kasutamisele. Üldplaneeringuga määratakse tiheasustusalad, kus nähakse ette täiendavaid elamu-, äri- ja tööstusalasid ning vajadusel muu otstarbega maa-alasid. Hajaasustuspriirkondades hoonestuse kavandamisel eeldatakse planeeritava hoone lähiümbruses välja kujunenud asustus- ja hoonestusstruktuuri ning külatüübi järgimist, kuid ei seata väga täpseid maakasutus- ja ehitustingimusi.

Üldplaneeringu koostamisel keskenduti pigem kohalike väärtuste, miljöo, ajaloolise pärandi, maastikulise ja ruumilise omapära säilitamisele. Väljakujunenud omanäolist struktuuri väärtustatakse miljööväärtuslike hoonestusalade ja objektide ning väärtuslike maastike määramisega. Üldplaneeringuga väärtustatakse ja säilitatakse piirkonna terviklikke väärtuslikke põllumajandusmaid. Suur osa valla territooriumi metsadest on roheline võrgustiku tugialad või nende ühenduskoridorid. Metsade säilitamisel on keskkonnaaspekti kõrval oluline tähtsus ka turismi, puhkemajanduse ning metsa- ja puiduettevõtluse tooraine seisukohast.

Tootmise arendamisel on arvestatud selle sobivusega keskkonda ning logistilise asukohaga (paiknemine teede ja trasside suhtes). Üldplaneeringuga on jäetud piisavalt paindlikkust, et soodustada nii väikeettevõtlust kui ka suuremate tootmisettevõtete rajamist Türi valda. Ärifunktsiooniga alade arendamine on eelistatud olemasolevates keskustes. Tähelepanu on pööratud ka taastuvenergia tootmisele nii, et see ei kahjustaks kohaliku omavalitsuse haldusterritooriumi väärtusi, kuid võimaldaks taastuvenergia kasutusele võtmist kui ka tootmist. Türi valla läänepoolsele alale on määratud olulise ruumilise mõjuga objektina potentsiaalsed tuulikupargi alad.

Türi valla üheks oluliseks väärtuseks on kaunis looduskeskkond (Türi voorestik, mitmekülgsed võimalused veematkamiseks, looduskaitsealused rabad ja maastikukaitsealad). Üldplaneeringuga tagatakse tasakaalustatud areng, mis väärtustab loodushüvesid, luues samas võimalusi ettevõtluse arenguks ja töökohtade loomiseks. Soodustamaks alternatiivsete liikumisvahendite kasutamist ja tervislikemaid eluviise, on planeeritud matkaradu, jalgratta- ja jalgteid ning võimaldatakse puhkealadele hea ligipääsetavus.

Türi valla üldplaneeringuga täpsustatakse Rapla maakonnaplaneeringut 2030+ ja Järvamaa maakonnaplaneeringut 2030+ järgmiste teemade osas: rohevõrgustiku struktuurielementide

Hariduse tänav 3
72213 Türi linn, Türi vald
JÄRVA MAAKOND

Telefon 384 8200
E-post vallavalitsus@tyri.ee
Internet www.tyri.ee

Registrikood 75033460
Arvelduskonto
EE731010702003740008
AS SEB Pank

paiknemine ja tingimused, väärtuslike maastike paiknemine, väärtuslike põllumajandusmaade paiknemine ja tingimused, jalgratta- ja jalgteede paiknemine, maardlate kategooriateks jagamine, linnalise asustusega alade piiride täpsustamine.

Üldplaneeringuga tehakse ettepanek arvata Järvamaa maakonnaplaneeringuga 2030+ määratud linnalise asustusega alade hulgast välja Käru, Särevere ja Oisu alevikud ning Kabala, Türi-Alliku ja Reopalu külad, mis ei vasta linnalise asustusega ala tunnustele ning tehakse ettepanek määrata linnalise asustusega aladeks Türi linn ja Väätsa alevik.

Üldplaneeringuga tehakse ettepanek jätta välja Järvamaa maakonnaplaneeringuga 2030+ kavandatud Türi linna ümbersõit. Üldplaneeringu koostamise käigus tehti tee vajalikkuse hindamiseks analüüs, millest järeldus, et ümbersõidu rajamisega kaasneks negatiivne mõju maastikuilmele, rohevõrgustikule ja põllumaa kasutamisele ning ei saa välistada ebasoodsat mõju Natura 2000 võrgustikku kuuluvale Pärnu jõe loodusalale. Analüüs tõi välja, et Türi linnast transiit- ja valla erinevaid regioone ühendava liikluse väljaviimine ei oma olulist positiivset mõju linnakeskkonna arengule, liiklussagedus on pigem vähenenud ning kesklinna piirkonda ringristmiku rajamine on liiklusköormusega seotud probleeme leevendanud. Lisaks transiitliiklusele võib ümbersõidu rajamine linnast mööda juhtida potentsiaalsed turistid, kes eelistavad suuremat liikluskiirust linna läbimisele. Samuti on Transpordiamet andnud üldplaneeringu menetluse käigus teada, et riigil ei ole teehoiukava põhimõtete alusel huvi riigiteede võrgustiku laiendamiseks Türi valla haldusterritooriumil.

Üldplaneeringu koostamisega paralleelselt korraldati keskkonnamõju strateegiline hindamine (edaspidi *KSH*), mille eesmärk on selgitada, kirjeldada ja hinnata üldplaneeringu elluviimisega kaasnevat olulist keskkonnamõju ning vajadusel määrata mõjude leevendusmeetmed.

Üldplaneeringu elluviimisega kaasnevad pigem positiivsed majanduslikud, sotsiaalsed ja kultuurilised mõjud ning mõju looduskeskkonnale. Üldplaneering on suunatud vallaelanike sotsiaalsete vajaduste paremale rahuldamisele ning loob võimalused ettevõtlusega tegelemiseks, arvestatud on looduskeskkonna hoidmise vajadusega. Negatiivne mõju võib tuleneda looduskeskkonnale eelkõige tehiskeskkonna loomise või laiendamisega, kuid *KSH* aruandes on toodud meetmed selliste mõjude vältimiseks või leevendamiseks.

Üldplaneeringu koostamisel on *KSH* tulemustega arvestatud ning üldplaneeringuga ei kaasne olulisi keskkonnamõjusid ega piiriülest keskkonnamõju.

Vastavalt PlanS § 93 lõikele 1 muutuvad uue Türi valla üldplaneeringu kehtestamisega kehtetuks Käru valla üldplaneering, Türi valla üldplaneering ja Väätsa valla üldplaneering.

Üldplaneeringu kehtestamise otsuse ja üldplaneeringu materjalidega on võimalik tutvuda Türi valla veebilehel <https://www.tyri.ee/uldpplaneering1>.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Marje Pärn
 üldplaneeringu koordinaator
 5333 0476
 marje.parn@tyri.ee